
VARGA FERENC

ART? HASZNÁL! Művészeti konferencia

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus és az amatőr/nemhivatásos művészeti szervezetek által létrehozott Művészeti Tanács az MMIKL szakmai tanácsadó testülete. Feladata (az amatőr) művészeti koncepciók kialakítása, illetve segíti és közvetíti a művészeti tevékenységek, aktivitások meghatározó tendenciáit. Folyamatosan figyelemmel kíséri a terület szervezeti, anyagi és szakmai feltételrendszerének alakulását, az amatőr művészeti aktivitásból fakadó közös feladatok szakmai kérdéseit. Művészeti szakterületek fejlesztése érdekében kísérleteket és vizsgálatokat kezdeményez, a levont következtetések alapján ajánlásokat fogalmaz meg a döntéshozók részére. A Művészeti Tanács az amatőr művészeti aktivitásból fakadó közös feladatok, és a közművelődés szférájában zajló művészeti események módszertani kérdéseinek, illetve azok megvitatásának ad teret.

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus Művészeti Tanácsa – az országos hatókörű művészeti társadalmi szervezetek közreműködésével – 2011. november 30-án konferenciát szervezett az amatőr/nemhivatásos művészeti ágak jelenlegi helyzetéről, a kreatív művészeti aktivitások társadalmi jelentőségéről, szerepvállalásáról, hasznosságáról és hatásáról a Budai Vigadó színháztermében.

Kiss László az MMIKL munkatársa, a Művészeti Tanács titkára (a Magyar Versmondók Egyesületének elnöke), a konferencia egyik szervezője elmondta, hogy úgy próbálták meg összeállítani a meghívott előadók körét, hogy több szempontból mutathassák be a nem hivatásos, amatőr művészet tartalmát, sajátosságait, helyét a magyar kulturális élet színes palettáján.

A felkért előadók sokszínűsége, előadásaik változatossága a konferencia egészét gazdag tartalommal, érzellemmel átítatott hitvallással töltötte meg. A szintén több szakmát, más-más nézőpontot képviselő hallgatóság soraiban általános elismerést váltott ki a program összeállítása.

Megnyitójában, a programot mindvégig kiválóan levezető, az adott fel-
szólalásokat összegző **Borbáth Erika** főigazgató asszony hangsúlyozta,
hogy az intézet hagyományaiból, feladatából adódott az „Art? Hasz-
nál!” művészeti konferencia megszervezése. Hiszen az országban mű-
ködő amatőr művészeti mozgalmakról legtöbb ismerettel rendelkező,
ugyanakkor a nem hivatásos művészetet, művészeket a kezdetektől tá-
mogató intézet feladatának tekinti a mozgalom múltjáról, jelenéről, eset-
leges jövőbeli kilátásairól az eszmecsere megszervezését.

V. Németh Zsolt vidékfejlesztési államtitkár,

a konferencia fővédnöke, előadásában a falu megtartó erejét, a falukö-
zösségekben rejlő kulturális értékek ápolását, a hagyományok, az adott
közösségre jellemző minták megtartását emelte ki.

Hangsúlyozta, hogy azzal, hogy a falusi gazdaságot támogatják, meg-
tartják a hagyományos, tájakra jellemző növényfajtaikat, építészeti meg-
oldásokat, gazdálkodási szokásokat, egyúttal táplálják a kulturális ha-
gyományok továbbélését is. Érdekes és az előadást érzelmileg gazdagító,
hitelesítő visszaemlékezésében célzott amatőr színpadi múltjára, az ott
szerzett életre szóló élményeire, illetve arra hogy ennek köszönheti
egészséges önbizalmát: bátran kiáll bármilyen közönség, hallgatóság elé
előadásai megtartására. Államtitkár úr a délelőtti programokat végigki-
sérte, Gabnai Katalin, későbbi előadó szerint példát mutatva, hiszen az
elmúlt években olyan politikusokkal találkozott különböző konferenciá-
kon, akik beszédüket követően távoztak a találkozóról.

Schéffer Anna, az Országos Képző- és Iparművészeti Társaság elnöke,
az MMIKL Művészeti Tanácsának társelnöke a hallgatóságnak átnyúj-
tott kiáltványra, hitvallásra hivatkozva kiemelte a művészeti tevékeny-
ség szerepét, a művészet személyiségre gyakorolt pozitív hatását, az
amatőr művészek boldog örömét egy-egy mű megalkotása közben.

Perenyei Mónika, az MTA művészettörténész munkatársa a művészet
közösségformáló szerepére helyezte a hangsúlyt, olyan kortárs hivatásos
művészek munkáján keresztül mutatta be a művészet társadalomformáló
erejét, akik aktivizálják közösségeiket, vagy munkáikkal feltárják egy-
egy település sajátos kulturális fejlődését, mint ahogy azt Dunaújváros
példáján láthatta a közönség.

„Hidasjáték” – gyermekkultúra a társadalmi kohézióért címmel tartott előadást a sokak által tisztelt és kedvelt kiváló előadó: **Trencsényi László** egyetemi docens. Személyes példákkal sűrűn átszótt előadásában rámutatott az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező gyermekek egymás iránti érzékenységének, tisztelettel történő elfogadásának fontosságára, a pedagógia szerepére e nem könnyű feladat megoldásában. Kritikával illette az oktatás-nevelésben felsejlő változásokat, melyekben a szegregáció lehetőségét látja.

A délelőtti program zárásaként „Az adrenalin, mint közösségképző vegyület” című előadást hallgathatta meg a közművelődési szakemberekből, pedagógusokból, intézményvezetőkől, művészekből álló közönség. **Gabnai Katalin** író, drámapedagógus szuggesztív előadásában, az előző előadóhoz hasonlóan, szintén személyes példákra alapozva mutatta be a művészi megjelenés, a színpad, a rivaldafény személyiségre, közösségre gyakorolt pozitív hatását.

A szünetet követően elsőként **Dombi Ildikó**, a békéscsabai Ibsen Ház vezetője szólt azokról az „építő közösségekről” – amatőr művészeti csoportokról, akik képesek egy település szellemi, és ebből következően gazdasági arculatát befolyásolni. Beszélt azokról a kompetenciákról, amelyeket az alkotó amatőr tevékenység a leghatékonyabban képes fejleszteni európai szinten a tudásalapú társadalomban. Ezek a személyes önmegvalósításhoz, a társadalmi kohézióhoz, az aktív állampolgári létehez, a foglalkoztathatósághoz szükséges kulcskompetenciák, melyek az adott helyzetben megfelelő ismeretek, készségek és attitűdök ötvözetét alkotják.

Móczár Gábor a KÓTA alelnöke, az Europa Cantat magyarországi szervezetének vezetője előadásában felvázolta azt a kezdeményezést, amellyel a nemzetközi szervezethez tartozó nemzeti kormányok figyelmét felhívták a művészetek és a zene társadalmat formáló hatására. A vilniusi nyilatkozatban megfogalmazták, hogy „a közös éneklés egy oktatási, szociális és művészeti jelenség, amely biztosítja a kultúrák közötti megértést, a szociális integrációt és mások elfogadását, hozzájárulva ezzel az állampolgárok testi és lelki egészségéhez és ezen keresztül azon társadalom jólétéhez, amelyben élnek és dolgoznak.” Felhívta a figyelmet az Európai Parlament 2009. március 24-i állásfoglalására a

művészeti tanulmányokról az Európai Unióban, amely szintén alátámasztja a nyilatkozatban foglaltakat, és konkrét lépések megtételére szólítja fel az Európai Tanácsot, az Európai Bizottságot, valamint a tagállamok kormányait és parlamentjeit. „Különböző kutatásokra hivatkozva felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a zenei öröm során az ősi jutalmazási központok aktiválódnak és gátlódnak a félelmi központok. Minden bizonnyal ennek köszönhető a zene közösségformáló ereje, aminek nagy szerepe lehetett az ember kialakulása során.”

Cseh Béláné, a borsodnádasi Botcsinálta Komédiások vezetője a nyugdíjasok által működtetett színjátszó körben szerzett tapasztalatairól tartott élményszerű beszámolót arról a kohéziós erőről, amit a kör tagjai nyernek egy-egy produkció előkészítésekor, a drámák színpadra állítása közben.

Tóth Zsuzsanna az MMIKL munkatársa a színjátszók körében készült országos felmérése tapasztalatairól szólván kiemelte, hogy mennyivel boldogabbnak, kiegyensúlyozottabbnak, egyszerűen gazdagabbnak érzik magukat azok, akik részt vesznek az amatőr színjátszás hazai hálózatában, valamint hangsúlyozta a tevékenység társadalmi hasznosságát is.

Művészetoktatás – termelőerő címmel tartott előadást **Ember Csaba** karnagy, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének elnöke. Rendkívül jó humorú megszólalása során egészen új húrokat pengetett az előző előadókhoz képest: nevezetesen a címben jelzett materiális alapállásból kiindulva a művészetoktatás gazdasági hasznossága kapcsán érzékeltette, hogy mennyivel jobb, rugalmasabb munkaerővé válik az, aki aktívan foglalkozik a művészettel. Másik gondolata az érdekérvényesítő képességről szólt: a politikusok felé rövid, egyszerű üzeneteket kell küldeni, hogy ezekre felfigyelve mélyülhessenek el az adott kérdés megoldásában. Módszertani ajánlása hasznos lehet mindenki számára.

Befejezésül „Közösségi és etikus bankolás, egy új tudatosodás kezdete?” meglepő címmel tartott rendkívül kreatív, sokoldalú megközelítést felmutató előadást **Lang András** a MagNet Bank képviselőjében, aki maga is amatőr zenész. Kitért az emberközpontú, -léptékű bank megvalósításának hazai lehetőségeire, nemzetközi példáira, valamint a bankok közösségteremtést támogató gyakorlatára, a kisközösségek oktatása, kultúrája terén játszott szerepére.

Talán e rövid, és távolról sem teljes beszámoló alapján is érzékelhető, hogy céljaiban és a megvalósításban is egy rendkívül színes, gazdag, sokoldalú konferencián lehetünk jelen, ahol a már idézett egyik szervező, **Kiss László** szavait felidézve:

„Megpróbáltuk a konferenciával ráirányítani a döntéshozók, az amatőr művészeti mozgalmakban aktívan tevékenykedők, a nekik helyet adó intézmények vezetőinek figyelmét a művészeti tevékenység fontosságára, az amatőr művészet helyére, szerepére a magyar kulturális életben.”

A konferenciát végigkísérve megállapíthatjuk, hogy sikerült a célokat elérni, amihez gratulálunk **Borbáth Erika** főigazgató asszonynak és „csapatának”.

HODOSSY ILONA E-MAFOSZ
Réti Pál Fotóklub, Budapest
Magyarország, Budapest – **Corvin sétány**